

REFERAT Ældrerådet d. 28-03-2025

Mødedato Fredag d. 28. marts 2025 kl. 09:00

Mødested Lokale 515

Mødedeltagere Birgit Worm Kristensen, Bernt Bech, Alf Steen Jessen, Annette Makholm Nielsen, Anny Rasmussen, Bent Andersen, Emma Winther, Carsten Dalgaard, Tove Jensen

Indholdsfortegnelse

Temadrøftelse om plejeboligtyper.....	3
Status på spor 1 i udviklingsplanen – Rekruttering og fastholdelse.....	5
Prøvehandling fra "Hjælper" til "Assistent"	8
Voksenelevløn for Social- og Sundhedselever i Ikast-Brande Kommune.....	10
Ny vejledning om sygeplejerskers forbeholdte virksomhedsområde (E).....	12
Dialogbaseret aftalestyring 2025.....	14
Status på arbejdet med handleplaner på baggrund af kommunale tilsyn i 2024.....	16
Orientering til Ældrerådet.....	19
Udmelding til pressen.....	20

Punkt 1: Temadrøftelse om plejeboligtyper

27.42.00-P00-5-18

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende:

Emma Winther, Bernt Bech

Behandlingsforløb

Ældrerådet 28. marts 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget, 5. marts 2025

Drøftet.

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller, at

- orienteringen om de forskellige typer af plejehjem tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025:

5. marts afholdes en temadrøftelse i Byrådet om Ikast-Brande Kommunes plejeboligstrategi. På mødet i Sundheds- og Ældreudvalget 2. april fremlægges et forslag til en proces for det videre arbejde med plejeboligkapaciteten i Ikast-Brande Kommune.

I forbindelse med ovenstående har Sundheds- og Ældreudvalget efterspurgt en uddybende temadrøftelse i udvalget om de forskellige juridiske kategorier, som plejehjem, kan oprettes og drives inden for.

Der findes overordnet fire typer plejehjem:

1. Kommunale plejehjem
2. Friplejehjem
3. Plejehjem med driftsoverenskomst med en kommune
4. Lokalplejehjem

De to første typer er juridisk set rene typer i form af henholdsvis offentlige og private plejehjem. I de to første typer er det økonomiske ansvar dermed entydigt placeret ved henholdsvis kommunen og en privat aktør. De to sidste typer er derimod mellemformer mellem offentligt og privat ejerskab, hvor det økonomiske ansvar på forskellig vis er delt mellem kommunen og en selvstændig aktør.

De overordnede kendetegn ved de fire typer er opsummeret i nedenstående tabel.

	Kommunale	Friplejehjem	Driftsoverenskomst	Lokalplejehjem
Ejer	Kommunen	Selvejende	Selvejende	Kommunen
Driftsherre	Kommunen	Privat leverandør	Privat leverandør	Aktieselskab

Kommunal anvisningsret?	Ja	Nej	Ja	Ja
Finansiering	Rammebudget	Takstbetaling	Rammebudget	Takstbetaling
Mulighed for tilkøbsdelsel?	Nej	Ja	Nej	Ja

De fire typer er beskrevet nærmere i det vedlagte bilag.

Bilag

Notat. Plejehjem - 4 juridiske kategorier.

Punkt 2: Status på spor 1 i udviklingsplanen – Rekruttering og fastholdelse

29.00.00-P20-12-19

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende:

Emma Winther, Bernt Bech

Behandlingsforløb

Ældrerådet 28. marts 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget den 6. november 2024

”Status for udviklingsplanen Sundhed og Ældre” - Drøftet. Der ønskes et genbesøg på teknologisporet samt en opfølgning på ældreboliger.

Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025

Taget til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller, at

- orienteringen om status på spor 1 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 12. april 2023 blev den endelige udgave af udviklingsplanen bestående af 6 spor med tilhørende mål godkendt.

Baggrunden for at arbejde med en udviklingsplan er, at Sundhed og Ældre overordnet er udfordret af tre forhold, der gensidigt forstærker hinanden. Det drejer sig om den demografiske udvikling, rekruttering og økonomi.

Befolkningen lever længere, hvilket betyder, at der i Ikast-Brande Kommune i 2035 forventes at være omkring 3500 borgere over 80 år mod ca. 2000 i dag. Samtidig med at der bliver flere ældre, bliver der også færre i den arbejdsdygtige alder. Frem mod 2035 forventes antallet af borgere i Ikast-Brande Kommune mellem 25 og 67 år at falde med 100 personer fra ca. 22.600 til ca. 22.500.

Den demografiske udvikling medfører væsentlige rekrutteringsudfordringer for Sundheds- og Ældresektoren lokalt og på landsplan. Om bare otte år vil der, ifølge KL, på landsplan mangle ca. 16.000 social- og sundhedsassistenter og -hjælpere, hvis man skal bevare det samme forhold mellem antal SOSU’er og ældre som i dag og uddanner samme antal som i dag. Manglen bliver kun større i årene efter og i 2045 kan man mangle næsten 37.000 social- og sundhedsassistenter og -hjælpere. Overføres disse tal direkte til forholdene i Ikast-Brande Kommune efter kommunens nuværende andel af ældre, vil der her mangle hhv. 115 social- og sundhedsassistenter og -hjælpere i 2030 og 265 i 2045. Dette tal er naturligvis behæftet med stor usikkerhed. Desuden vil antagelsen om, at forholdet mellem antal SOSU’er og ældre også fremadrettet skal være som i dag formentligt ikke holde stik, da ældre gennemsnitligt ser ud til at være raske og selvhjulpne i en højere og højere alder.

Denne sag har til formål at give en status på arbejdet med Spor 1 i udviklingsplanen ”Rekruttering og fastholdelse”.

Status spor 1 Rekruttering og fastholdelse

Der arbejdes med flere forskellige indsatser for at sikre målet med sporet: ”Kompetente medarbejdere til at dække borgernes trænings-, behandlings- og plejebehov. Mange af indsatserne er opstartet med udgangspunkt i ”Strategi for rekruttering og den gode arbejdsplads 2020-2023”.

I 2025 bliver der udarbejdet en ny rekrutteringsstrategi, som bygger videre på den tidligere strategi og formålet jf. spor 1 i udviklingsplanen. MED-Sundhed og Ældre, Ældrerådet samt øvrige relevant medarbejdere vil blive inddraget i processen.

Projekt ”Flere hænder og højere kvalitet i Ældreplejen” 2021-2024

Formålet med projektet var, at ufaglært personale i ældreplejen tager en uddannelse som social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent.

Da projektet startede i 2021, forpligtede Sundhed og Ældre sig til at sende i alt 22 ufaglærte medarbejdere på uddannelse i løbet af projektets levetid. Projektet har været en succes og 65 ufaglærte medarbejdere har i projektperioden gennemført en uddannelse som social- og sundhedshjælper eller -assistent.

Projektet er afsluttet ved udgangen af 2024, hvor midlerne til ”Flere hænder og højere kvalitet” overgik til bloktilskud. I budgetforliget for 2025 har Sundhed og Ældre fortsat 2.254.000 kr. til at varetage indsatsen. Det betyder dog en nedjustering i indsatsen med ca. 1 mio. kr.

Midlerne anvendes til at fortsætte indsatsen med at sikre faglært arbejdskraft samt fortsat ansættelse af rekrutteringsmedarbejder, som er med til at understøtte de allerede igangsatte indsatser omkring rekruttering samt udvikling af nye tiltag.

Godt på vej til SOSU

Kurset ”Godt på vej til SOSU” er et AMU forløb målrettet flersprogede, som gerne vil i gang med en uddannelse som social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent. Kursisterne bliver undervist i SOSU-fag, danske fagudtryk og dansk kultur, med henblik på at kunne starte på en social- og sundhedsuddannelse. Kurset varer 6 måneder (25 uger) og er en blanding af skoleophold på SOSU-skolen og praktik i Ikast-Brande Kommune.

Der har siden 2022 været afviklet 5 hold, hvor det femte hold blev afsluttet i efteråret 2024. 17 kursister færdiggjorde kurset i 2024. Heraf er 15 kursister videre med Grundforløb 2. De 2 kursister der ikke gik videre skyldes sygdom og stort fravær.

Indsatsen fortsætter i 2025, hvor det 6. hold med 10 kursister opstartede i slutningen af oktober 2024.

Dimensioneringen

Dimensioneringen tager udgangspunkt i en aftale indgået i juni 2021 mellem regeringen, FOA, Danske Regioner og KL, som betyder at kommuner og regioner samlet set skal sikre minimum 9.000 lærepladser årligt i perioden 2022-2026, fordelt på 3.000 social- og sundhedshjælperelever og 6.000 social- og sundhedsassistentelever. Der er tale om et minimum, og kommunerne kan oprette yderligere pladser.

Dimensioneringen på hjælperuddannelsen er på 22 elever årligt i Ikast-Brande Kommune. Det er i 2024 lykkedes at ansætte i alt 46 hjælpeelever, hvoraf 24 er elever som i forvejen var ansat i Sundhed og Ældre som ufaglærte, hvilket er en stor succes ift. indsatserne i ”Flere hænder og højere kvalitet i Ældreplejen” og ”Godt på vej til SOSU”. Dog har der med det øgede antal elever også været et stigende frafald fra i 2023 (10,5 %) til 2024 (26%). Frafaldet på hjælperuddannelse har primært været grundet udfordringer i privatlivet eller at de faglige krav i uddannelsen har været for høje for den enkelte elev.

I forhold til assistentuddannelsen er dimensioneringen 43 elever, her er dimensioneringen ikke opfyldt i 2024, da der kun blev ansat 33 elever på assistentuddannelsen. Her er andelen af internt rekrutterede også lavere end for hjælperuddannelsen. Frafaldet på uddannelsen har været nogenlunde det samme i 2023 (10,4%) og 2024 (9%).

Der er ønske om at kunne tilbyde voksenelevløn til elever med mindre erfaring end 6 måneder fremadrettet, da flere kvalificerede og potentielle elever efterspørger voksenelevløn tidligere end Sundhed og Ældre tilbyder idag og derfor søger til andre kommuner som elever. Der henvises til sagsfremstillingen ”Voksenelevløn for Social- og Sundheds elever i Ikast-Brande Kommune”.

Spire jobs

Formålet med spirejobbene er at skabe interesse for sundhedsfagene hos de 15-17 årige med henblik på at flere får viden om uddannelserne. Der er etableret 12 spirejobs, som finansieres gennem elev-puljen.

Det har været let af få spirejobbene besat og tilbagemeldinger fra de enkelte steder er positivt og nogle af plejecentrene vil gerne kunne ansætte flere. Det har givet henvendelser om jobbene efter video om spirer på kommunens facebook, Uddannelsesmesse på Hyldgårdsskolen og at rekrutteringsmedarbejderen har været på besøg i folkeskolerne.

Det har også været positivt for spirerne, hvoraf flere har søgt, eller har givet udtryk for, at ville søge ind på SOSU-uddannelsen.

Branding

Sundhed og Ældre har i 2024 taget endnu mere fat på branding som en effektiv del af rekrutteringsindsatsen.

Rekrutteringsmedarbejderen har sammen med 2 SOSU-elever har besøgt 7.-9. klasser på Nordre Skole, Hyldgårdsskolen og Nørre Snede Skole, hvor de gav oplæg om uddannelsen og derefter gjorde besøget aktivt med relevante øvelser bl.a. blodtryksmåling. Besøget på Nørre Snede Skole blev efterfølgende fulgt op med artikel i Herning Folkeblad, hvor de 2 SOSU-assistentelever blev interviewet.

De 2. årselever HF elever, der har valgt sundhedslinjen, kommer i en 1-dags praktik i foråret, hvor de stifter bekendtskab med sygeplejen/hjemmepleje og fysioterapi/ergoterapi eller plejecenter og daghjem. Dette har medført interesse for sommerferiejob og job i sabbatår.

Der er optaget videoer af de forskellige arbejdspladser, som anvendes som onboardingmateriale. Derudover lægges det på Instagram og kommunes facebook.

Uddannelseskonsulenterne og rekrutteringsmedarbejderen har deltaget i 2 uddannelsesmesser på hhv. Hyldgårdsskolen og i Hammerumhallen. Deltagelsen på Hyldgårdsskolen var i 2024 udvidet til at omfatte alle fagområder i Sundhed og Ældre. Det var en stor succes, da der var plads til dialog og afprøvning af det praktiksneare som bl.a. blodtryksmåling og medicinhandling (Smarties der blev doseret som piller)

Det er en prioritet at vise hverdagen og de gode historier i Sundhed og Ældre via Instagram profilen ”Sundhedsfaglig Hedekraft”. Der har i 2024 været 277 opslag og er lige nu 310 følgere.

Der arbejdes videre med branding af området i 2025 samt at øge antallet af følgere på Instagram.

Flere på mere/fuldtid

Som en del af den trepartsaftale, der blev indgået i december 2024 mellem KL, regeringen, Danske Regioner, Fagbevægelsens hovedorganisation og Akademikerne er alle kommuner forpligtet til at leve op til følgende.

1. Alle ledige stillinger opslås som fuldtidsstillinger
2. Tilbud om fuldtidsansættelse til allerede ansatte i 2024, 2027 og 2030.

Der er 7 medarbejdere, der har ønsket at få mertid/fuldtid i 2024 og alle 7 har fået øget arbejdstiden med det ønskede antal timer i deres nuværende ansættelse.

I 2025 og fremadrettet vil administrationen 2 gange årligt følge tallene for fuldtidsansættelser. Dette er ikke muligt endnu, men data vil på sigt blive en del af de nøgletal som udvalget får 4 gange årligt.

Seniorpolitik for Ikast-Brande Kommune

Seniorpolitikken er implementeret i Sundhed og Ældre, hvor der tilbydes samtaler jf. politikken. Sundhed og Ældre har udarbejdet eget materiale, som lederne kan vælge at anvende.

Sundhed og Ældre har en del medarbejdere, som er omfattet af seniorpolitikken, og derfor er der behov for at følge udvikling i aldersfordelingen for at sikre, at der også i fremtiden er medarbejdere til at varetage opgaverne. Herunder at sikre flere yngre uddannes indenfor sundhedsfagene, men også understøtte at seniormedarbejdere ønsker at blive lidt længere på arbejdsmarkedet. Derfor arbejder administrationen på, at aldersfordelingen på de forskellige faggrupper kan følges via nøgletallene.

Punkt 3: Prøvehandling fra "Hjælper" til "Assistent"

29.00.00-P20-12-19

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende:

Emma Winther, Bernt Bech

Behandlingsforløb

Ældrerådet 28. marts 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget den 5. marts 2025

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- der igangsættes en prøvehandling "Fra hjælper til assistent", hvor der gives løn under uddannelse til allerede ansatte social og sundhedshjælpere, der uddanner sig til social- og sundhedsassistenter
- prøvebehandlingen finansieres via elevpuljen

Godkendt.

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget den 5. marts 2025:

I sagsfremstillingen vedr. "Status på spor 1 udviklingsplanen - Rekruttering og fastholdelse" fremgår det, at Ikast-Brande Kommune ikke lever op til dimensioneringen i forhold til assistentuddannelsen. Der i 2024 er ansat 33 assistentelever hvor dimensioneringen er 43 elever.

Med forventningen om en fremadrettet mangel på social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter, er der behov for en indsats, således at også dimensioneringen for ansættelse af social- og sundhedsassistentelever kan opfyldes.

I forhold til social- og sundhedshjælpere er indsatsen med "Godt på vej til SOSU" en succes og der er behov for en særlig indsats ift. assistenterne.

Derfor foreslår administrationen, at der igangsættes en prøvehandling, hvor Social- og Sundhedshjælpere ansat på voksenområdet kan få finansieret uddannelse som social- og sundhedsassistent og opretholde deres nuværende løn mens de uddanner sig.

Fordelen ved, at indsatsen omhandler medarbejdere, der allerede er ansat i Sundhed og Ældre og har en uddannelse som social- og sundhedshjælpere er, at der forventes et mindre frafald på uddannelsen og muligheden for en ny karrierevej kan bidrage til større trivsel og arbejdsglæde og større tilknytning til arbejdspladsen.

Administrationen fastsætter de nærmere kriterier, som skal være opfyldt for at indgå i prøvebehandlingen, udover allerede at være ansat i voksenområdet og uddannet Social- og Sundhedshjælper.

Prøvebehandlingen kan finansieres via elevpuljen. Elevpuljen har et overskud både grundet, at dimensioneringen for social- og sundhedsassistenter ikke opfyldes samt DUT-reguleringer i forbindelse med den øgede dimensionering i 20220-2022

og en lønfremskrivningspulje fra 2019. På nuværende tidspunkt forventes det, at puljen vil være opbrugt i 2028, hvis det lykkedes at opfylde dimensioneringen.

Omfanget af interesserede medarbejdere kendes ikke endnu, men umiddelbart forventes det, at det vil være 1-2 Social- og sundhedshjælpere pr. år, som ønsker at gøre brug af muligheden.

KL og FOA er i gang at udarbejde en overenskomstmæssig aftale, hvor "fra hjælper til assistent" bliver en mulighed. Aftalen forventes at træde i kraft i løbet af 2025, muligvis allerede i det 1. halvår. Dette betyder, at hvis Social- og Sundhedsassistenteleverne får en løn svarende til deres gennemsnitlige løn som Social- og sundhedshjælpere de sidste 3 måneder inden påbegyndt uddannelse, vil kommunen kunne få dækket 80% af differencen mellem voksenelevløn og den reelle lønudgift.

Såfremt Sundheds- og Ældreudvalget beslutter, at der kan arbejdes videre med prøvehandlingen, vil der indledt dialog med MED-Sundhed og Ældre samt FOA inden igangsættelse af prøvehandlingen.

Punkt 4: Voksenelevløn for Social- og Sundhedselever i Ikast-Brande Kommune

29.00.00-P20-12-19

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende:

Emma Winther, Bernt Bech

Behandlingsforløb

Ældrerådet 28. marts 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Omsorgsudvalget den 4. november 2021

"Fælles Kvalitetsaftale for Social- og Sundhedselever"

Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025

- udvalget godkendte model 2 vedr. aflønning af Social- og Sundhedselever
- merudgifter finansieres via elevkontoen.

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025:

Antallet af danskere over 70 år vokser markant. En analyse fra Finansministeriet viser, at der i 2035 kan komme til at mangle omkring 15.000 Social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter, hvilket vil betyde at der i Ikast-Brande Kommune kan komme til at mangle ca. 115 social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistenter i 2035. Der er derfor både udarbejdet en strategi for Rekruttering i Ikast-Brande Kommune og i 2021 i Vestklyngen indgået en fælles kvalitetsaftale for området. Yderligere følges området tæt via spor 1 i udviklingsplanen "Rekruttering og Fastholdelse".

På udvalgsmødet den 4. november 2021 blev udvalget orienteret om status for implementering af "Den Fælles kvalitetsaftale" og herunder, at kriterierne for at blive vokselev blev nedsat til et halvt år med relevant arbejds erfaring (24 timer i 24 uger). Dette var en af flere indsatser, som skulle bidrage til at flere elever gennemfører uddannelsen.

Flere af de omkringliggende kommuner stiller nu mindre krav til relevant arbejds erfaring før der tilbydes vokselevløn:

- Silkeborg Kommune fra dag 1
- Lemvig Kommune efter 4 ugers relevant arbejds erfaring
- Herning Kommune efter 4 ugers relevant arbejds erfaring
- Struer Kommune efter 4 ugers relevant arbejds erfaring
- Holstebro Kommune efter 3 måneders relevant arbejds erfaring
- Ringkøbing-Skjern Kommune efter 6 måneders relevant arbejds erfaring

Det betyder, at flere potentielle elever efterspørger voksenelevløn tidligere i forløbet end det, der på nuværende tidspunkt tilbydes i Ikast-Brande Kommune. Og flere potentielle elever søger elevstillinger i de kommuner, der tilbyder voksenelevløn tidligere, selvom de bor i Ikast-Brande Kommune. Dette har en betydning i forhold til rekruttering på et arbejdsmarked, hvor der er udfordringer med at rekruttere egnede elever til især social- og sundhedsassistentuddannelsen og dermed udfordringer med at leve op til dimensioneringen.

Dimensioneringen tager udgangspunkt i en aftale indgået i juni 2021 mellem regeringen, FOA, Danske Regioner og KL, som betyder at kommuner og regioner samlet set skal sikre minimum 9.000 lærepladser årligt i perioden 2022-2026, fordelt på 3.000 social- og sundhedshjælperelever og 6.000 social- og sundhedsassistentelever. Der er tale om et minimum, og kommunerne kan oprette yderligere pladser.

For Ikast-Brande Kommune er status for dimensioneringen i 2024 og rekruttering, således:

- Hjælperuddannelsen - dimensionering 22 elever og der er ansat 46 elever på hjælperuddannelsen i 2024.
- Assistentuddannelsen – dimensioneringen 43 elever og her er ansat 33 elever i 2024

På baggrund af ovenstående anbefaler administrationen af ændre kravet til relevant arbejds erfaring for at kunne opnå voksenelevløn udfra en af nedenstående modeller:

Model 1: 3 måneders relevant arbejds erfaring

Model 2: 4 ugers relevant arbejds erfaring

Model 3: Ingen krav til relevant arbejds erfaring

Økonomi

Merudgiften ved at ansætte en elev på voksenelevløn vil være ca. 10.000 kr. måned, hvilket betyder at den samlede merudgift for at ansætte en elev på voksenelevløn vil være følgende:

Model 1: 80.000 kr. Social- og Sundhedshjælperelev og 270.000 kr. Social- og Sundhedsassistentelev

Model 2: 160.000 kr. Social- og Sundhedshjælperelev og 350.000 kr. Social- og Sundhedsassistentelev

Model 3: 200.000 kr. Social- og Sundhedshjælperelev og 390.000 kr. Social- og Sundhedsassistentelev

Forskellen i udgifterne imellem de to uddannelser skyldes forskellen i uddannelsernes længde. Social- og Sundhedshjælperuddannelsen er 20 måneder og Social- og Sundhedsassistentuddannelsen er 39 måneder.

I 2024 vurderer administrationen at, der blev ansat 5 elever, som med lavere krav til arbejds erfaring kunne være ansat på voksenelevløn. Det forventes, at antallet vil være nogenlunde det samme i 2025 måske højere, hvis der bliver mulighed for at ansætte flere på voksenelevløn.

I forbindelse med trepartsforhandlingen 2024 og de kommende OK-25 forhandlinger forventes det, at der kommer nye krav til aflønning af voksenelever, som understøtter ovenstående.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 5: Ny vejledning om sygeplejerskers forbeholdte virksomhedsområde (E)

29.18.00-A00-1-25

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende:

Emma Winther, Bernt Bech

Behandlingsforløb

Ældrerådet 28. marts 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- udvidelsen af sygeplejerskernes virksomhedsområde godkendes.

Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025

- Anbefales

Økonomi- og Planudvalget 11. marts 2025

- Anbefales

Byrådet 17. marts 2025

- Godkendt

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025:

Der har igennem flere år været fokus på udvikling af Det Nære Sundhedsvæsen senest med vedtagelse af den kommende Sundhedsreform, som træder i kraft i 2027. Et andet element i udvikling af Det Nære Sundhedsvæsen er en udvidelse af sygeplejerskernes virksomhedsområde, som trådte i kraft pr. 1. januar 2025. Udvidelsen betyder, at sygeplejerskerne har fået mulighed for at udføre flere opgaver selvstændigt, herunder at sygeplejersker på udvalgte områder ikke længere behøver at afvente en ordination fra en læge, men kan uden ventetid igangsætte de handlinger situationen kræver.

Indholdet i udvidelsen af sygeplejerskers virksomhedsområde

Udvidelsen af sygeplejerskers virksomhedsområde omfatter følgende opgaver:

- Tage blodprøver - kapillære (foretages primært på siden af fingerspidsen eller i øreflip til måling af f.eks. blodsukker, infektionstal eller blodprocent, hvor man får svaret med det samme).
- Tage blodprøver - venøse (blodprøve med kanyler i blodåre, hvor blodprøven skal analyseres og der er ventetid på svaret)
- Lægge eller genanlægge kanyler i hånden/albuebøjningen til medicin/væske
- Lægge eller genanlægge sonde gennem næsen

- Lægge eller genanlægge katetre gennem urinrøret for at tømme urinblæren
- Genanlægge kanyler i åbning på halsen eller et kateter gennem maven umiddelbart efter det er faldet ud
- Sy overfladiske hudsår uden for ansigtet

Fra 1. juli 2025 vil sygeplejersker også på eget initiativ og ansvar kunne ordinere visse lægemidler og vacciner mod smitsomme sygdomme. Dette afventer pt., at Det Fælles Medicinkort (FMK) bliver tilpasset, så overblikket over borgerens samlede medicinprofil bevares.

Med udvidelsen af virksomhedsområdet er det vigtigt at bemærke, at det er en mulighed at udvælge en eller flere af ovenstående opgaver. Det er ikke en skal-opgave for kommunen og der følger således ikke økonomi med. Beslutter kommunen at tage det udvidede virksomhedsområde i brug er det op til den enkelte kommune at udarbejde lokale instrukser for arbejdet. Det er således kommunen som arbejdsgiver, der selvstændigt beslutter i hvilket omfang de udvidede områder skal tages i brug og hvordan.

Sundhed og Ældre - Ikast-Brande Kommune

Administrationen vurderer, at det på nuværende tidspunkt giver mening at anvende dele af det udvidede virksomhedsområde. De områder, der giver mening at tage i brug, er de områder, som sygeplejerskerne i Sundhed og Ældre i forvejen varetager i samarbejde med lægerne. Med det udvidede virksomhedsområde optimeres arbejdsgangene for sygeplejerskerne, idet de nu ikke længere skal afvente kommunikation og ordination fra lægerne, men kan igangsætte opgaverne, når behovet opstår. En hurtigt indsats kan også medvirke til at forebygge at borgeren bliver dårligere og evt. også en indlæggelse.

Administrationen vurderer, at det for nuværende giver mening, at anvende følgende dele af det udvidede virksomhedsområde:

- Lægge eller genanlægge kanyler i hånden/albuebøjningen til medicin/væske
- Lægge eller genanlægge sonde gennem næsen
- Lægge eller genanlægge katetre gennem urinrøret for at tømme urinblæren
- Genanlægge kanyler i åbning på halsen eller et kateter gennem maven umiddelbart efter det er faldet ud
- Tage kapillære blodprøver

Sundhed og Ældre er i gang med tilpasse de skabeloner til instrukser som KL har udarbejdet, så sygeplejerskerne f.eks. hurtigere kan genanlægge en kanyler i hånden til væskebehandling eller genanlægge et kateter, der er gledet ud og som borgeren har brug for at få genanlagt hurtigst muligt. Udvidelsen af virksomhedsområdet understøtter dermed den praksis, der har i forvejen været gældende, hvor sygeplejerskerne har varetaget opgaven på baggrund af en ordination fra lægen og som nu bidrager til mulighed for hurtigere handling, da der ikke skal afventes ordination fra lægen.

Såfremt det politisk godkendes at anvende disse dele af sygeplejerskernes udvidede virksomhedsområder, kan instrukserne være klar til godkendelse på Sundhedsfagligt Kvalitetsråd i Sundhed & Ældre ultimo februar. Herefter vil udvidelsen af virksomhedsområdet på de udvalgte områder således være gældende.

Desuden har Ikast-Brande kommune aktuelt rammeordinationsaftaler for udvalgte kapillærblodprøver, herunder blodprocent, infektionstal samt blodsukker. Det er rammeordinationsaftaler, der er indgået med kommunens praktiserende læger. Måling af blodprocent og infektionstal er udelukkende gældende for sygeplejersker ansat i Akutteamet, hvilket det fortsat vil være, hvorfor den nuværende rammeordinationsaftale bibeholdes. Rammeordinationsaftale vedr. måling af blodsukker erstattes af det udvidede virksomhedsområde, hvilket i praksis dog ikke medfører ændringer udover, at sygeplejerskerne fremadrettet kan måle blodsukker på samtlige borgere og ikke længere kun borgere med diabetes, som den hidtidige rammeordinationsaftale har omfattet. Den fremadrettede instruks for kapillærmåling af blodsukker forventes ligeledes godkendt på Sundhedsfagligt Kvalitetsråd ultimo februar.

De dele af det udvidede virksomhedsområde, der på nuværende tidspunkt ikke anbefales at tage i brug i Ikast-Brande kommune er venøse blodprøver og syning af overfladiske hudsår udenfor ansigtet. Disse områder opfattes af administrationen som ufinansieret opgaveglidning fra region til kommune, bl.a. fordi det er opgaver, der ikke tidligere er blevet varetaget i kommunalt regi. Der er i kommunen ikke mulighed eller viden til at analysere blodprøverne eller transportere dem forsvarligt fra borger til analyse. I forhold til syning af hudsår har sygeplejerskerne i kommunen ikke kompetencerne til at sy, hvilket vil kræve et kompetenceløft som skal vedligeholdes, hvilket kræver at der er behov for at sy hudsår ofte.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 6: Dialogbaseret aftalestyring 2025

00.15.00-A00-5-22

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende:

Emma Winther, Bernt Bech

Behandlingsforløb

Ældrerådet 28. marts 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget den 5. marts 2025

Direktøren for Voksenområdet indstiller, at

- det årlige dialogmøde jf. dialogbaseret aftalestyring erstattes i 2025 af temamødet vedr. ny strategi for samarbejde med civilsamfundet, som afholdes i maj eller juni
- de lokale dialogmøder pauseres i 2025
- et nyt Sundheds- og Ældreudvalg beslutter, hvordan de ønsker dialogen i Sundhed og Ældre i den kommende Byrådsperiode

Godkendt.

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025:

Sundheds- og Omsorgsudvalget godkendte i 2011 den nuværende dialogmødeform vedr. dialogbaserede aftalestyring. Aftalerne var indtil 2023 enten 1-årig eller 2-årige.

På baggrund af dialogmødet den 2. maj 2023 blev det på Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 7. juni 2023 besluttet, at implementering af Udviklingsplanen er den dialogbaserede aftale mellem Byrådet og aftaleholderne i perioden 2023-2026. Det vil sige, at den nuværende aftale er en fireårig aftale.

Den dialogbaserede aftalestyring indebærer, at der årligt afholdes et dialogmøde, hvor deltagerkredsen er Byrådet, Ældrerådet, Handicaprådet, MED-Sundhed og Ældre samt aftaleholderne. Formålet med dialogmødet er inspiration og dialog.

I forbindelse med at konceptet for dialogbaseret aftalestyring blev drøftet på dialogmødet i 2022 blev det efterfølgende på Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 28. september 2022 besluttet, at administrationen skulle udarbejde en plan for de lokale dialogmøder med henblik på at alle enheder skulle have et lokalt dialogmøde i løbet af en 2 årig periode med deltagelse af repræsentanter for Sundheds- og Ældreudvalget, Ældrerådet, aftaleholder og Sundheds- og Ældrechef. Disse dialogmøder er blevet afholdt i perioden 2023 og 2024.

Dialogbaseret aftalestyring i 2025

Dialogmøderne plejer, at blive afholdt i april eller maj. I 2024 blev dialogmødet dog først afholdt i september. De lokale dialogmøder har ligget fordelt hen over foråret i både 2023 og 2024, hvor alle enheder har haft besøg.

I 2025 anbefaler administrationen, at dialogmødet erstattes af det temamøde, der skal afholdes i maj eller juni omkring en ny strategi for samarbejde med civilsamfundet. Baggrunden for denne anbefaling er, at der i foråret 2025 er mange indsatser i forbindelse med forberedelse til den nye ældrelov, der træder i kraft pr. 1. juli 2025, hvor også samarbejde med civilsamfundet spiller en vigtig rolle.

I forhold til de lokale dialogmøder anbefaler administrationen, at de pauseres i 2025 også med henblik på at give plads til de mange opgaver ifm. implementering af ældrereformen.

I 2025 vil der være mulighed for at deltage i de lokale workshops vedr. projektet ”Mere livsglæde og nærvær på plejehjem – personcentret frivillighed”.

Den dialogbaserede aftale som Sundheds- og Ældreudvalget har indgået med aftaleholderne om udviklingsplanen for Sundhed og Ældre er gældende for perioden 2023-2026. Dermed er den gældende det første år af en ny Byrådsperiode og et nyt udvalg har derfor det første år til at drøfte og beslutte, hvordan de ønsker dialogen med området. Administrationen foreslår derfor, at et nyt udvalg i dialog med aftaleholderne, MED-Sundhed og Ældre, Ældreråd og Handicapråd drøfter og beslutter den fremadrettede dialogform.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 7: Status på arbejdet med handleplaner på baggrund af kommunale tilsyn i 2024

27.69.32-K08-1-21

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Fraværende:

Emma Winther, Bernt Bech

Behandlingsforløb

Ældrerådet 28. marts 2025

Tidligere udvalgsbeslutninger

Sundheds- og Ældreudvalget den 25. september 2024

Status på arbejdet med handleplaner på baggrund af kommunale tilsyn 2024

Sundheds- og Ældreudvalget den 12. juni 2024

Kommunale tilsyn 2024

Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025

Direktøren for voksenområdet indstiller, at

- orienteringen om status for arbejdet med handleplanerne på Rolighedsparken og Hjemmeplejen Syd, på baggrund af de kommunale tilsyn, tages til efterretning.

Taget til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Ældrechefen indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagsfremstilling til Sundheds- og Ældreudvalget 5. marts 2025:

På Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 12. juni 2024 blev udvalget orienteret om resultaterne af de kommunale tilsyn 2024.

De kommunale tilsyn blev gennemført i marts/april 2024 af et privat firma og foregik som uanmeldte besøg. På baggrund af tilsynet blev der for hver enhed udarbejdet en rapport med en kategorisering samt anbefalinger til udviklingspotentiale. Rolighedsparken, Engparken og Hjemmeplejen Syd fik kategoriseringen "større problemer af betydning for den fornødne kvalitet" og skulle derfor udarbejde en handleplan. Det er primært udfordringer ift. dokumentation, som rapporterne for alle tre steder pegede på.

Tilsynene i de øvrige enheder gav ikke anledning til udarbejdelse af handleplaner, da kategoriseringerne var enten "Ingen problemer af betydning for den fornødne kvalitet" og "Mindre problemer af den fornødne kvalitet".

På Sundheds- og Ældreudvalgets møde den 25. september 2024 blev udvalget orienteret om status for arbejdet med handleplanerne på Rolighedsparken, Engparken og Hjemmeplejen Syd. Orienteringen blev taget til efterretning med et ønske om en opfølgning på det videre arbejde med handleplanerne på Rolighedsparken og i Hjemmeplejen Syd.

Begge enheder har arbejdet målrettet med opfølgning på handleplanerne og er kommet langt i flere dele af arbejdet. I nedenstående fremgår status på arbejdet på de to steder.

Rolighedsparken

Tilsynets vurdering af Rolighedsparken var ”Større problemer af betydning for den fornødne kvalitet”. Årsagen til dette var, at større problemer under målepunkterne: ”Personlig pleje og praktisk bistand”, ”Meningsfuld beskæftigelse/rehabilitering”, ”Mad og måltider”, ”Pårørende”, ”Procedurer og dokumentation”. Problemerne omhandlede f.eks. at beboerne oplever at møde mange forskellige personaler, som i nogle tilfælde mangler oplæring i opgaverne eller lang ventetid for at få hjælp til f.eks. toiletbesøg. Der er beboere og pårørende, der har oplevet en dårlig omgangstone blandt personalet indbyrdes. Desuden føler flere af de adspurgte sig triste og ensomme grundet en oplevelse af, at udbuddet af aktiviteter er reduceret. Tilsynet har givet 11 henstillinger, som plejecentret skal arbejde videre med. Der er udarbejdet en handleplan for at komme i mål med henstillingerne (vedlagt).

Status for arbejdet med handleplanen er, at der er ansat en ergoterapeut efter stillingen har været ledig, og der er igangsat flere aktiviteter bl.a. i samarbejde med frivillige. Desuden er der også gennemført et udviklingsforløb med et eksternt konsulentfirma ift. trivsel. Forløbet tog udgangspunkt i personcentreret omsorg, workshops med personalet, dage hvor eksterne fagpersoner har fulgt personalet i plejen samt ledercoaching. Forløbet bestod af 4 runder med praksisnære følgedage, workshops for personalet og ledersupervision. Den sidste runde blev afsluttet i december 2024.

Tilbage meldingen fra personalet er, at det har været en god proces og der opleves en stigende grad af arbejdsro. Et af de tiltag som forløbet har resulteret i, er en sammenlægning af afdelinger fra 5 til 2 afdelinger for at sikre bedre kontinuitet for borgerne, teamdannelse og en bedre faglig dækning således at de rette kompetence er tilstede for alle borgere. Dette har betydet nye vagtplaner, som er iværksat fra uge 7 i 2025. Desuden bliver der udfyldt et kompetenceskema for alle nye medarbejdere, som en del af introduktionen. Nyansatte ufaglærte får tildelt en mentor, som skal understøtte dem i opstarten, således at de rette kompetence altid er tilstede. Med henblik på at kunne give den bedst mulige pleje og omsorg arbejdes med triagering (Triagering er en metode til at inddele og prioritere borgerne, så personalet bruger flest ressourcer på de borgere/patienter, der har størst behov), dette er fuldt implementeret i dagvagten, og der bliver arbejdet på at implementere det i aften- og nattevagt.

Der bliver desuden arbejdet med at komme i mål med de øvrige henstillinger herunder ajourføring af besøgsplaner, funktionsevnetilstande, livshistorie, at alle beboere er tilknyttet en kontaktperson og sikre, at der tages hensyn til individuelle ønsker til mad f.eks. portionsstørrelse og anretning. Den lokale Cura-implementeringsgruppe har arbejdet med at sikre opdatering i journalføringen. Der anvendes et årshjul til at sikre den fortsatte opdatering, således at der på årshjulet er et indsatsområde pr. måned. Udviklingssygeplejersken hjælper med løbende at gennemføre audit på de forskellige dele af journalføringen, som en del af opfølgningen. De forskellige audits viser, at Rolighedsparken er på rette vej, men der er fortsat blive understøttet og fulgt op på arbejdet med jævne mellemrum. I audit på besøgsplaner i oktober fremgik det, at 7 ud af 10 borgere havde en opdateret besøgsplan, der er i februar 2025 lavet en ny audit på 10 besøgsplaner, hvor alt nu er opdateret. I forhold til funktionsevnetilstande fremgik det på audit i oktober 2024, at 10 ud af 10 var opdateret, dog var borgers mål ikke udfyldt ikke udfyldt for alle. Der er derfor lavet audit på borgers mål i januar 2025, her var 6 ud af 10 udfyldt, de resterende 4 blev efterfølgende opdateret. I efteråret 2024 blev der lavet en gennemgang af, hvor mange borgere, der manglede at få udfyldt en livshistorie i journalen og efterfølgende gennemført audit, hvor det fremgik at 8 ud af 10 havde en udfyldt livshistorie. Der er i januar 2025 lavet audit på borgernes ønsker til livets afslutning, hvor det kun var udfyldt for 2 ud af 10, derfor er der efterfølgende lavet en guide til, hvordan denne samtale kan gennemføres med borger og pårørende og i februar 2025 er status, at det er udfyldt for 35 ud af 45 borgere.

I forhold til mad bliver der nu taget billeder af, hvordan maden kan anrettes, så det er indbydende at se på og nye medarbejdere oplæres i, hvordan maden tilberedes korrekt. Ergoterapeuten arbejder struktureret med dysfagi-screening og kost og konsistens, der passer til den enkelte beboer.

Hjemmeplejen Syd

Tilsynets vurdering var ”Større problemer af betydning for den fornødne kvalitet”. Baggrunden for den klassifikation var, at målepunkter under ”Selvbestemmelse og involvering i eget liv”, ”Personlig pleje/praktisk hjælp”, og ”Procedurer og dokumentation”, som ikke var opfyldt. Tilsynet har givet 10 henstillinger, som der skal arbejdes videre med, herunder bl.a. bedre kontinuitet, dokumentation af hjælpens omfang, funktionsniveau, forflytningsbeskrivelse og livshistorie samt sikre personalets kompetencer i alle vagtlag.

Hjemmeplejen havde i samme periode, som det kommunale tilsyn blev gennemført, også haft Sundhedsfagligt tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed, hvor der også var stillet krav, som skulle efterleves. Kravene fra det Sundhedsfaglige

tilsyn havde første prioritet grundet den risiko for patientsikkerheden, som ligger til grund for kravene i dette tilsyn. Hjemmeplejen Syd har efterfølgende igangsat arbejdet med at udarbejde en handleplan(vedlagt), hvor det er dokumentation af f.eks. helbredsoplysninger, livshistorie og funktionsevnetilstande, der skal arbejdes med.

Der blev som første step etableret en implementeringsgruppe til at sikre implementeringen af handleplanen. Gruppen består af 1 medarbejder fra hvert erantis team, 1 leder, som mødes hver 6. uge. Udviklingssygeplejersken understøtter processen.

Status for arbejdet med handleplanen er, at hvert erantis team får undervisning i korrekt journalføring i Cura hver 5. uge for at sikre alle medarbejdere kan journalføre korrekt. Sideløbende med undervisningen arbejdes i de enkelte erantis teams med at opdatere journalerne ud fra et skema, der er lavet på hver enkel borger, hvor det fremgår, hvad der mangler i journalen og hvilken faggruppe, der er ansvarlig. Status er i februar 2025 er at der er behov for yderligere understøttelse for at nå i mål og derfor er der aftalt struktureret sidemandsoplæring, som tager udgangspunkt i de konkrete borger journaler. Det er implementeringsgruppen og udviklingssygeplejersken, der står for sidemandsoplæringen. Der bliver desuden gennemført audit på emner som implementeringsgruppen ønsker at sætte særligt fokus på. Der er i efteråret 2024 lavet audit ift. livshistorie og ønsker til livets afslutning, som viste, at der manglede opdatering hos 3 ud af 12 borgere. Der var her behov for en særlig indsats ift. ønsker til livets afslutning. Der skal i 2025 igen laves audit på "ønsker til livets afslutning" Der er yderligere gennemført audit på funktionsevne tilstande i efteråret 2024 også her manglede opdatering på 3 ud af 12 borgere. Desuden har audit i efteråret 2024 også vist, at der sproget omkring personcentreret omsorg skal blive mere tydeligt i journalerne og der arbejdes videre med dette i 2025 både ved at sikre at få sendt medarbejderne på kursus i personcentreret omsorg og ved inddragelse af demenskonsulent. Et andet tiltag for at understøtte bedre journalføring er, at understøtte de medarbejdere, som har læse- skrive vanskelighed, med hjælpemidler. Der er i februar 2025 igangsat en proces med at undersøge, hvilke muligheder for hjælpemidler, der kan understøtte i Cura.

Ældrelov og tilsyn

Lov om ældretilsyn med tilhørende bekendtgørelse om ældretilsyn træder i kraft den 1. januar 2025. Dette betyder, at de kommunale og statslige tilsyn lægges sammen til et ældretilsyn. Hjørring Kommune, Gentofte Kommune og Silkeborg Kommune bliver ældretilsynskommuner og skal varetage tilsynsopgaven. De enkelte enheder vil få minimum et tilsyn hvert 5. år.

I samme ombæring indføres "Samtilsyn", hvilket i første omgang betyder, at ældretilsynet, arbejdstilsynet og det sundhedsfaglige tilsyn skal gennemføre tilsyn på plejehjem samtidig, hvis to eller flere af tilsynsmyndighederne udtager samme plejehjem til tilsyn i det samme kalenderår. Senere kobles fødevaretilsynet og brandsynet på.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Handleplan Journalføring_hjemmeplejen SYD februar 2025

Handleplan kommunalt tilsyn 2024 Rolighedsparken_feb2025

Punkt 8: Orientering til Ældrerådet

27.69.40-G01-1-24

Formanden

Ældrerådets studiedag

Der afholdes ikke studiedag i 2025.

Ældrerådsvalg

Der afholdes opstillingsmøde onsdag den 3. september 2025.

Procesplan er vedlagt som bilag.

Sundheds- og Ældreudvalgets kommende møde

Drøftelse af punkter fra den åbne dagsorden.

Aktivitetsliste - kommende sager

Aktivitetsliste vedlægges som bilag.

Øvrige udvalgsmedlemmer

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget

Orientering fra seneste møde.

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget

Orientering fra seneste møde.

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget

Orientering fra seneste møde.

Udviklings- og Erhvervsudvalget

Orientering fra seneste møde.

Økonomi- og Planudvalget

Orientering fra seneste møde.

Bilag

Aktivitetsliste Ældrerådet 2025

Punkt 9: Udmelding til pressen

27.69.40-G01-1-24

Beslutning

Der laves ikke en pressemeddelelse denne gang.

Fraværende:

Emma Winther, Bernt Bech

Behandlingsforløb

Ældrerådet 28. marts 2025

Indstilling

Formanden for Ældrerådet indstiller, at

- punktet drøftes.

Sagsfremstilling

Der blev ikke udsendt pressemeddelelse efter mødet den 28. februar 2025.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.